

Osobnost Prahy 2

Dagmar a Ivan Havlovi

Dagmar a Ivan Miloš Havlovi – podnikatelka a vědec, říká se jim také někdy. Žijí na pražské dvojce dlouhé roky a výhled z okna na řeku, most i zelené kopce je z té jejich výšky úžasný.

Ivan Havel se důsledně věnuje vědě. Vyučil se mechanikem, až v 60. letech vystudoval na ČVUT obor automatizace a doktorát získal na univerzitě v Berkeley v Kalifornii. Už patnáct let je ředitelem Centra pro teoretická studia při pražské Univerzitě Karlově a AV ČR a šéfredaktorem časopisu Vesmír.

V Praze 2 žije Ivan M. Havel od narození. „Dokonce v tom též domě na nábreží,“ říká. „Vlastně ještě déle, od svých minus 33 let, kdy se do tohoto domu nastěhoval s rodinou můj dědeček. On ho postavil v roce 1905, právě před sto lety. Moje žena se sem přistěhovala z domu v bratislavském podhradí začátkem 80. let.“ A co mu říká historie této krásné pražské části? „S tou se setkávám vlastně denně, nepřímo, jakmile vyкроím na ulici,“ odpovídá bez rozmyšlení. „Zderazská čtvrť Nového Města totiž stojí na navážce z druhé poloviny 19. století, pod níž zanikla původní neregulovaná, a proto asi velmi malebná gotická, renesanční a barokní zástavba. Nové činnosti domy sem vnesly velkoměstský ráz, který má zase svůj vlastní půvab.“

Pohled z okna vysokého činnosti domu je skutečně nádherný, i když právě letos se řeka i kopec za ní často halí do mlhy. „Podléháte nostalgii, když se díváte na tu krásu kolem?“ ptám se. „Víte, já to mám denně před očima, člověk si zvykne i na krásu,“ odpovídá

Ivan Havel. „Kdykoliv mě však někdo navštíví, připomene mi ji. Jednomu oknu v našem bytě říkáme hradčanské, dědeček ho navrhl tak, aby z obývacího pokoje mířilo přímo na Hradčany. Petřín svým zbarvením zase odměňuje roční doby. Další krása je, když je mlha a město za okny přestane pro mne existovat. Ale chcete-li nostalgickou vzpomínku, mohu nabídnout Vitavu z mého dětství, po níž pluly vory a která v zimě zamrzala a my na ní mohli bruslit.“

Nicméně jsou tu Vánoce, a i ty bývají v domech „staré Prahy“ velmi působivé. „Není to tak dlouho, co se Praha zase poprvé pro-

Ivan M. Havel (uprostřed) s profesorem Františkem Janouchem (vlevo) a Pavlem Landovským

budila pod sněhem. Nevím, zda je to jen klam paměti, ale za mého mládí sněh vždy vydržel až do Vánoc, dnes sněh napadne a během dvou dnů zmizí,“ posteskl si trochu Ivan Havel. A kam chodí s manželkou na procházku? „Chodívali jsme rádi na Petřín, na Kampu, když bylo méně času, tak aspoň na Žofín,“ prozrazuje. „Dnes už zřídka, čas je nějak zhuštěn a procházky berou za své. Zůstává cesta po nábreží do práce nebo na nějaké setkání. Vůbec nábreží, nejen to naše a nejen ta pražská, mám vždy nejraději – pokud jsou pěkná, což je v jiných městech dost vzácné.“

Text: dař, foto: gal

Francouzské vyznamenání českým veteránům

V pátek 11. listopadu, v den zasvěcený vzpomínce na válečné veterány, převzalo několik českých veteránů 2. světové války jedno z nejvyšších francouzských státních vyznamenání, Řád čestné legie. Mezi nimi i pan František Müller, plukovník ve výslužbě. Bývalý příslušník RAF bydlí na Královských Vinohradech v Budečské ulici a je to jeden z mála ještě žijících našich spoluobčanů, kteří za 2. světové války statečně bojovali proti nacismu. Byl zrazen jako pilot nejprve do francouzské armády, později bojoval v řadách Britského královského letectva.

Osobnosti Františka Müllera se budeme podrobněji věnovat v některém z příštích čísel. len

PŮLSTOLETÍ SPOLU: Zlatou svatbu oslavili v pátek 11. listopadu na Novoměstské radnici manželé Binderovi. Celý svůj společný život, od svatby v roce 1955, prožili na Výtoni v ulici Na Hrobci. Vychovali zde jednu dceru, nyní mají jedno vnouče. Podobně věrná, jako manželovi a bydliště, byla paní Hana Binderová své profesi: od maturity až do důchodu pracovala v Národní knihovně v Klementině, kde se postupně vypracovala do vedoucí pozice. Ing. Josef Binder i po sedmdesátce stále podniká ve stavebnictví: jeho firma např. v roce 2003 prováděla rekonstrukci fasády obecního domu ve Slezské 24, který opatřila účinným nátěrem na ochranu proti graffiti. Do dalších let přejeme manželům Binderovým hodně štěstí!

Text: len, foto: archiv rodiny Binderových

Reálné dívčí gymnázium na Vinohradech oslaví stovku

Před sto lety bylo na Vinohradech založeno Reálné dívčí gymnázium Školických sester sv. Františka v Korunní ulici, jehož budova je první železobetonovou stavbou v Praze. Učilo se zde, kromě krátké přestávky v době okupace, až do roku 1949 – tehdy zakázal komunistický režim sestřím dále učit a o rok později byly internovány v Kmově. Nyní zde sídlí Arcibiskupské gymnázium.

V pátek 9. prosince se od 16:00 uskuteční setkání studentů, kteří do roku 1950 navštěvovali Reálné dívčí gymnázium Školických sester sv. Františka. Účastníci setkání se sejdou před budovou gymnázia: prohlédnou si budovu školy, sousední domov mládeže a následně společně zavzpomínají v Křesťanské kavárně.

Další informace na tel.: 281 865 584 nebo 602 878 333. red

Čas vánoční v POKECu aneb V poklidu

Moc zdravím všechny milé lidičky, chyběli jste nám. Bez dlouhých úvodů přejeme všem krásné prožití vánočních svátků.

Co nového v POKECu

Prostory se nám zaplňují a programy mění svoji podobu... Každé pondělí a středu máte možnost nás bez objednání kontaktovat v čase mezi 9:00 a 15:30. K dispozici je počítač s připojením na internet, šicí stroj, společenské hry, vyleštění, podpora v hledání informací, pomoc se sepsáním žádosti, životopisu apod.

Dále je tu pro vás čtvrtě klub od 15:00, který nabízí 8. prosince povídky o bylinkách a 15. prosince výrobu adventních věnců. Aktuální program lze zjistit telefonicky u Jarušky na čísle 224 261 683. Pátky si u nás domluvil LETS Praha, svépomocná skupina vzájemné sousedské výpomoci „protislužbou“. Nabíráme také zájemce o skupinový program pro rodiče, jejichž děti se pohybují „na hraně“. Pro bližší informace volejte Markétě na číslo 732 259 634.

Pokud si chcete zopakovat, nebo se poprvé zúčastnit naší Předvánoční večere, nej-

**O. s. Člověk člověku, POKEC – centrum komunitní práce
Legerova 20, tel.: 224 261 683, 732 259 634**

Nová pamětní deska Boženy Němcové v Praze 2

Pomalou končí rok oslav prvního vydání české „knihy knih“, díla Boženy Němcové Babička. V městské části Praha 2 při té příležitosti vzniklo trvalé označení místa, odkud autorka před 150 lety na jaře odnesla rukopis do tisku a v říjnu se po ročním pobytu odstěhovala. Pamětní deska Boženy Němcové byla umístěna na domě ve Vyšehradské ulici 45 a slavnostně odhalena ve čtvrtek 24. listopadu 2005.

Tehdy před 150 lety to byla novostavba z roku 1851, dvoupatrový nájemní dům čp. 1378 při svažité cestě z bývalého tzv. Dobyčského trhu na jih pod Emauzy, na okraj starodávnej plavecké a voražské čtvrti Podskalí.

Dnešní návštěvník vstoupí z jižního cípu Karlova náměstí do dopravně přetížené svažité ulice Vyšehradské. V hluku desítek tramvajů a stovek motorových vozidel míjí po levé straně stojící Faustův dům a areál barokního kostela sv. Jana Na Skalce, sestupuje však vpravo podél vysokých zdí gotického kláštera a kostela Na Slovanech, zvaných Emauzy či V Emauzích. Pod zatáčkou pak dojde k řadě tří domů, z nichž ten prostřední, číslo 45, je ono čp. 1378, kde Božena Němcová bydlela.

Pamětní desku navrhla akad. malířka Pavlína Řezníčková a vyrobilo Kamenictví Foit Zlíchov. Finanční prostředky poskytl Zastupitelstvo městské části Praha 2 formou kulturní-

Ze slavnostního odhalení desky ve čtvrtek 24. listopadu 2005. Kromě autorky projektu dr. Jany Osbornové (vpravo) pohovořila o osobnosti spisovatelky emeritní profesorka Filozofické fakulty Univerzity Karlovy dr. Jaroslava Janáková, znalkyně života a díla Němcové. Vlevo od ní stojí manželé Černých – dr. František Černý je emeritní profesor Filozofické fakulty UK a divadelní historik, dr. Marie Černá historička umění. Od roku 1945 žijí v Podskalí.

ho grantu č. 9, uděleného na rok 2005 RNDr. Janě Osbornové. Dr. Osbornová je geobotanička, před odchodem do penze působil jako odborná asistentka Přírodovědec-

ké fakulty Univerzity Karlovy. Koncem roku 2004 vydala v nakladatelství Schola Ludus – Pragensia pamětní knihu Pražské Podskalí dvacátého století. Text: len/osb, foto: MBR

Městská část uspořádala výtvarnou soutěž na téma Babička

Odbor školství, mládeže a tělovýchovy ÚMČ Praha 2 uspořádala výtvarnou soutěž pro předškolní a školní malíře na motivy knihy Boženy Němcové Babička. 28. listopadu byly při slavnostní vernisáži oceněny vítězné obrázky.

Babička očima Barbory Balastové (čtrnáct let, ZŠ Školní, Praha 4)

Knihu vzpomínek na šťastná léta dětství začala Božena Němcová psát v době, kdy bydlela v Ječné ulici č. 28, a dokončila ji po přestěhování do ulice Na Hrádku pod Emauzy čp. 1378 (dnešní Vyšehradská). Poprvé vyšla Babička ve čtyřech sešitech v první polovině roku 1855 a Němcová ji věnovala hraběnce Eleonoře z Kounic. Od té doby knihu přečetlo již několik generací čtenářů.

Děti, inspirovány četbou Babičky, malovaly většinou portréty moudré stařenky, některé však ztvárnily i další postavy románů. Do užavek se sešlo 110 obrázků, z nichž porota vybrala 21. října vítěze (podrobný seznam najde-

te na www.praha2.cz). Vítězné obrázky byly oceněny poukázkami na stavebnice Lego v hodnotě 500 korun a DVD. Absolutní vítězové obou kategorií základních škol (první a druhý stupeň) navíc obdrželi Dějiny udatného českého národa od Lucie Seifertové. Ceny spolu s diplomem předala zástupkyňe starosty

dr. Jana Rybinová 28. listopadu při slavnostní vernisáži výstavy obrázků, uspořádané v přízemí ÚMČ Praha 2 na náměstí Míru 20. Zahájení výstavy zpestřil svým vystoupením pěvecký sbor Copáněk ze ZŠ Resslova. Obrázky jsou v budově úřadu na náměstí Míru k vidění až do Vánoc. Text: len, foto: alx

Z vernisáže výstavy obrázků na téma knihy Boženy Němcové Babička

Betlémy obohatí předvánoční čas v Muzeu hl. m. Prahy

Více než dvacet betlémů z celé republiky je od 30. listopadu vystaveno v Muzeu hl. města Prahy (Na Poříčí 52). Vánoční výstava potrvá až do 8. ledna. Otevřeno zde mají denně kromě pondělí od 9:00 do 18:00. Pouze na Štědrý den, na Silvestra a na Nový rok je zavřeno.

V Čechách a na Moravě vyznaly betlémy různých typů. Například z Třebště na Českomoravské vysočině jsou známy vyřezávané dřevěné, o několik kilometrů dál, v Třebíči, zase najdeme betlémy ručně malované na kartonu.

Předobrazem skutečných jesliček a betlémů byl počín svatého Františka z Assisi, který o Vánocích roku 1233 nechal u prázdných jeslí s živým voličkem a oslem sloužit mši. O šíření tohoto zvyku po celé Evropě se pak velkou měrou zasloužili jezuité z Řádu Tovaryšstva Ježíšova, kteří první jesličky ve střední Evropě postavili v kostele sv. Klimenta v Praze roku 1560, a to z figur v životní velikosti, buď plošných, malovaných na dřevěných deskách, nebo vyřezávaných ze dřeva, někdy i kostýmovaných.

Touto skutečností se nechal inspirovat autor výstavy, výtvarník František Valena, který vytvořil dřevěný betlém Svata rodina v životní velikosti včetně aranžovaného chlívku. On sám začal sbírat betlémy před patnácti lety a první z nich koupil ve svých sedmácti letech od jedné stařenky v Příbrami. Dále jeho putování za symbolem Vánoc pokračovalo do dalších regionů republiky; skvosty nalezl například v Ústí nad Orlicí a v přílehlých obcích.

Na výstavě jsou zastoupeny i práce dalších výtvarníků. len/luk

Novoměstské hradby ve státní svátek rozzářil ohňostroj

Primátor Bém se starostou Baschem pod novoměstskými hradbami

Den vzniku samostatného československého státu, pátek 28. října, se stal příležitostí ke slavnostnímu otevření novoměstských hradeb po jejich rozsáhlé a nákladné rekonstrukci. Trvalo čtyři roky, než bylo obnoveno původní gotické opevnění Prahy, založené Karlem IV. v roce 1348. Hlavní město do oprav investovalo zhruba 80 milionů korun. Slavnosti, která vyvrcholila pyrotechnickou show, se zúčastnil spolu s pražským primátorem Pavlem Bémem i starosta Prahy 2 Michal Basch.

Folimanka se 28. října na několik hodin proměnila ve středověkou vesnici s řemeslníky, kejklíři, muzikanty, spanilými dámmami i udatnými rytíři. Primátor Bém a starosta Basch navštívili středověké tržiště v podvečerních hodinách. V průvodu, vedeném trubači a bubeníky, pak všichni shromáždění zamí-

řili k hradbám, na nichž odhalili pamětní desku připomínající právě dokončenou rekonstrukci opevnění. „Ve výroční den položení základu české státnosti odhalujeme pamětní desku na hradební zdi, k níž základní kámen položil český a římský král Karel IV. Opevnění bylo zbudováno v rekordním čase dvou let a dobře sloužilo ještě po třech stech letech,

kdy Prahu oblíhali Švédové. Nákladnou rekonstrukci hradeb město dokončilo v roce, kdy si připomínáme 650 let od korunovace Karla císařem římským,“ řekl při odhalování pamětní desky pražský primátor Pavel Bém. Poté odstartoval na hradbách několikaminutovou přehlídku světelných a pyrotechnických efektů. Text: len, foto: alx

Obnovené novoměstské hradby pokřtila záplava světelných efektů